Gedeputeerde Staten

Provincie Zeeland

Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Aan ZEH N.V.
t.a.v. de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen
Park Veldzigt 71
4336 DX Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Aandeelhoudersstrategie ZEH 2023	391811	S.C.F. Rijk +31 6 25726688	

Middelburg, 16 januari 2024

Geachte heer Verhagen, heer Van Harten,

In de Statenvergadering van de Provincie Zeeland op 15 december 2023 is de aandeelhoudersstrategie ZEH N.V. vastgesteld **(bijlage 1**). Wij verzoeken u dit document als ingekomen stuk te agenderen voor de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

In lijn met de aandeelhoudersstrategie uit 2017 zijn er de afgelopen jaren grote stappen gezet in de herstructurering en verkoop van bedrijfsonderdelen. Bij de besluitvorming over de verkoop van Wholesale in december 2022 hebben Provinciale Staten van Zeeland de wens ingediend om op termijn de aandeelhoudersstrategie uit 2017 te herzien.

Na 6 jaar is herziening van de strategie een goed en natuurlijk moment. Enerzijds omdat er de afgelopen jaren de nodige bedrijfsonderdelen zijn verkocht en daarmee de huidige aandeelhoudersstrategie grotendeels is uitgevoerd (en dus niet meer actueel is) en anderzijds vanwege de ontwikkelingen in de elektriciteitsmarkt en op het gebied van kernenergie. Daarmee geeft de herziene aandeelhoudersstrategie ook richting aan het vraagstuk rondom de bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale.

Geconcludeerd kan worden dat de herziene aandeelhoudersstrategie voor de nog resterende onderdelen in ZEH grotendeels een herbevestiging betreft van de aandeelhoudersstrategie uit 2017. De uiteindelijke inzet blijft om de betrokkenheid van aandeelhouders bij commerciële energie gerelateerde activiteiten te beëindigen. Vanuit deze doelstelling beoordelen aandeelhouders aan hen voorgestelde plannen en investeringsvoorstellen vanuit ZEH per casus. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de aandeelhoudersstrategie uit 2017 zijn de volgende:

Publieke belangen
Zowel de visie als de aandeelhoudersstrategie hebben de geformuleerde publieke belangen als uitgangspunt. Deze zijn benaderd vanuit de ‘trias energetica’; betaalbaarheid, duurzaamheid en betrouwbaarheid. Hier zijn de publieke belangen veiligheid en werkgelegenheid aan toegevoegd. De publieke belangen betaalbaarheid en betrouwbaarheid waren onderbelicht in de aandeelhoudersstrategie van 2017. De conclusie is dat het decentrale publieke aandeelhouderschap in ZEH niet het juiste instrument is om invulling te geven aan de (Zeeuwse) belangen rondom de elektriciteitsvoorziening. Deze conclusie bevestigt op hoofdlijnen de laatst vastgestelde aandeelhoudersstrategie (uit 2017).

Verkoopstrategie EPZ
Het aandelenbelang in de kerncentrale is het belangrijkste resterende belang in ZEH. De aandeelhouders onderschrijven hier de lijn uit 2017, namelijk dat het uiteindelijke doel blijft om de betrokkenheid van aandeelhouders bij commerciële energie gerelateerde activiteiten te beëindigen, omdat deze activiteiten geen bijdrage leveren aan publieke belangen en dergelijke activiteiten met een hoog financieel risicoprofiel niet bij decentrale overheidsaandeelhouders passen. Het heeft de voorkeur van de aandeelhouders om de aandelen in EPZ te verkopen aan de Rijksoverheid. Als alternatieve scenario's zijn ook een eventuele vervreemding aan een private partij of het wegnemen van de (financiële) risico's door de Rijksoverheid als optie geformuleerd. Deze strategie is ook relevant indien wordt besloten tot bedrijfsduurverlenging van de kerncentrale.

In dit opzicht is de verkoopstrategie van het EPZ belang ruimer geformuleerd dan in de vorige aandeelhoudersstrategie uit 2017 het geval was. Bij een vervreemding is behoud van aandeelhouderswaarde namelijk relevant, waarvoor de nieuwe strategie meer mogelijkheden biedt. Aandeelhouderswaarde is daarbij gedefinieerd als de economische waarde voor de Zeeuwse samenleving.

Link met dividendbeleid
Er zit in de herziene aandeelhoudersstrategie een duidelijke link met het in 2021 door de aandeelhouders vastgestelde dividendbeleid. De aandeelhouders hebben de voorkeur hebben om de financiële middelen in ZEH te laten uitkeren in dividend.

Link met rapport 'Onderzoek publieke belangen Nederlandse energievoorziening[1]'
Tijdens de algemene politieke beschouwingen in september 2022 is, naar aanleiding van de energiecrisis, de motie Segers/Marijnissen aangenomen over de borging van publieke belangen in de energievoorziening. Strategy& (onderdeel van PwC) is door het kabinet gevraagd om inzicht te geven in de borging van publieke belangen in de elektriciteits- en gasmarkt en de rol van liberalisering hierbij. Ook hierbij is gekeken naar de drie publieke belangen, 'betrouwbaarheid', 'betaalbaarheid' en 'duurzaamheid'. De conclusie van het rapport is dat de marktordening een positief effect heeft gehad op deze publieke belangen maar dat een geliberaliseerde energiemarkt wel een proactieve (nationale)overheid vereist die kaders stelt en waar nodig prikkels geeft om de publieke belangen te borgen.

Zo lang ons aandeelhouderschap in ZEH voortduurt, zullen wij ons opstellen als actieve aandeelhouders. In de achterliggende jaren is er naar ons oordeel sprake geweest van goede en constructieve samenwerking rondom de uitvoering van de aandeelhoudersstrategie. Wij spreken de hoop en verwachting uit dat hieraan een positief vervolg kan worden geven bij de uitvoering van de herziene aandeelhoudersstrategie.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

{{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}}

drs. M.C.J. Franken, secretaris-algemeen directeur

Bijlage 1: Aandeelhoudersstrategie ZEH NV 2023 met als bijlage het visiedocument

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

[1] Onderzoek publieke belangen Nederlandse energievoorziening (juni, 2023): Onderzoek publieke belangen Nederlandse energievoorziening | Rapport | Rijksoverheid.nl